

Bruxelles, 12. lipnja 2017.
(OR. en)

9305/17

ECOFIN 408
UEM 157
SOC 388
EMPL 302
COMPET 405
ENV 504
EDUC 232
RECH 188
ENER 227
JAI 487

NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Br. dok. Kom.:	ST 9249/17 ECOFIN 379 UEM 128 SOC 357 EMPL 272 COMPET 374 ENV 474 EDUC 202 RECH 158 ENER 198 JAI 449 - COM(2017) 517 final
Predmet:	Preporuka za PREPORUKU VIJEĆA o Nacionalnom programu reformi Malte za 2017. i davanje mišljenja Vijeća o Programu stabilnosti Malte za 2017.

Za delegacije se u prilogu nalazi navedeni nacrt preporuke Vijeća, kako su ga izmijenili i usuglasili različiti odbori Vijeća na temelju prijedloga Komisije COM(2017) 517 final.

PREPORUKA VIJEĆA

od...

o Nacionalnom programu reformi Malte za 2017.

i davanje mišljenja Vijeća o Programu stabilnosti Malte za 2017.

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 121. stavak 2. i članak 148. stavak 4.,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 1466/97 od 7. srpnja 1997. o jačanju nadzora stanja proračuna i nadzora i koordinacije ekonomskih politika¹, a posebno njezin članak 5. stavak 2.,

uzimajući u obzir preporuku Europske komisije,

uzimajući u obzir rezolucije Europskog parlamenta,

uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za zapošljavanje,

uzimajući u obzir mišljenje Gospodarskog i financijskog odbora,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za socijalnu zaštitu,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za ekonomsku politiku,

¹ SL L 209, 2.8.1997., str. 1.

budući da:

- (1) Komisija je 16. studenoga 2016. donijela Godišnji pregled rasta, čime je označen početak europskog semestra 2017. za koordinaciju ekonomske politike. Prioritete Godišnjeg pregleda rasta potvrdilo je Europsko vijeće 9. i 10. ožujka 2017. Komisija je 16. studenoga 2016. na temelju Uredbe (EU) br. 1176/2011 Europskog parlamenta i Vijeća² donijela Izvješće o mehanizmu upozoravanja, u kojemu Malta nije utvrđena kao jedna od država članica za koje je potrebno provesti detaljno preispitivanje. Istog je dana Komisija donijela i Preporuku za preporuku Vijeća o ekonomskoj politici europodručja, koju je Europsko vijeće potvrdilo 9. i 10. ožujka 2017. Vijeće je 21. ožujka 2017. donijelo Preporuku o ekonomskoj politici europodručja („Preporuka za europodručje”)³.
- (2) Kao država članica čija je valuta euro te s obzirom na blisku međusobnu povezanost ekonomija u ekonomskoj i monetarnoj uniji, Malta bi trebala osigurati punu i pravodobnu provedbu Preporuke za europodručje, koja je navedena u preporuci 2. u nastavku.
- (3) Izvješće za Maltu za 2017. objavljeno je 22. veljače 2017. U njemu je ocijenjen napredak Malte u rješavanju preporuka za tu zemlju koje je Vijeće donijelo 12. srpnja 2016., mjere poduzete kao odgovor na preporuke za tu zemlju donesene prethodnih godina te napredak Malte u pogledu ostvarivanja nacionalnih ciljeva u okviru strategije Europa 2020.
- (4) Malta je 18. travnja 2017. dostavila svoj Nacionalni program reformi za 2017., a 2. svibnja 2017. svoj Program stabilnosti za 2017. Kako bi se u obzir uzela njihova povezanost, oba su programa ocijenjena istodobno.

² Uredba (EU) br. 1176/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2011. o sprečavanju i ispravljanju makroekonomskih neravnoteža (SL L 306, 23.11.2011., str. 25.).

³ SL C 92, 24.3.2017., str. 1.

- (5) Pri programiranju europskih strukturnih i investicijskih fondova (ESI fondovi) za razdoblje 2014. – 2020. u obzir su uzete relevantne preporuke za pojedine zemlje. Kako je predviđeno u članku 23. Uredbe (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća⁴, ako je pri provedbi relevantnih preporuka Vijeća potrebna potpora, Komisija može zatražiti od države članice da preispita i predloži izmjene svojeg sporazuma o partnerstvu i relevantnih programa. Komisija je dostavila dodatne pojedinosti o tome kako bi iskoristila tu odredbu u smjernicama o primjeni mjera kojima se učinkovitost ESI fondova povezuje s dobrim gospodarskim upravljanjem.
- (6) Malta je trenutačno obuhvaćena preventivnim dijelom Pakta o stabilnosti i rastu. Vlada u svojem Programu stabilnosti za 2017. planira održati suficit u nominalnom smislu u razdoblju 2017. – 2020. Srednjoročni proračunski cilj, tj. uravnoteženo stanje proračuna u pogledu BDP-a, i dalje se ispunjava s pozitivnom razlikom tijekom programskog razdoblja. Prema Programu stabilnosti očekuje se da će udio duga opće države u BDP-u i dalje biti ispod referentne vrijednosti od 60 % BDP-a utvrđene Ugovorom i da će se postupno smanjiti s 58,3 % BDP-a u 2016. na 47,6 % BDP-a u 2020. Makroekonomski scenarij na kojem se temelje te proračunske projekcije uvjerljiv je za 2017., a oprezan za razdoblje 2018. – 2020. Istovremeno postoje rizici za provedbu povezani s izvršenjem proračuna.

⁴ Uredba (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006, SL L 347, 20.12.2013., str. 320.

- (7) Vijeće je 12. srpnja 2016. preporučilo Malti da u 2017. ostvari godišnju fiskalnu prilagodbu od 0,6 % BDP-a prema ostvarenju srednjoročnog proračunskog cilja. Stvarni podaci upućuju na to da je Malta svoj srednjoročni proračunski cilj ostvarila već 2016. Prema proljetnoj prognozi Komisije za 2017. očekuje se da će se suficit strukturnog salda povećati sa 0,4 % BDP-a u 2017. na 0,7 % BDP-a u 2018., što je i dalje iznad srednjoročnog proračunskog cilja. Općenito, Vijeće smatra da se predviđa da će Malta 2017. i 2018. ispuniti odredbe Pakta o stabilnosti i rastu.
- (8) Neovisno o ostvarivanju srednjoročnog proračunskog cilja tri godine prije ciljanog razdoblja, rast rashoda premašio je rast potencijalnog *outputa*. Ako se taj trend nastavi, predstavljat će izazov za održivost javnih financija, posebno u slučaju neočekivanih šokova za prihode. Malteška nadležna tijela provela su analizu rashoda u nekim područjima javne potrošnje kao što su zdravstvo, obrazovanje te osposobljavanje i socijalna sigurnost, koja su posebno važna kad je riječ o održivosti. Pravodobna i učinkovita provedba s time povezanih preporuka utjecat će na učinkovitost u postizanju njihova cilja. Nadalje, zbog predviđenih troškova povezanih sa starenjem stanovništva, kao što su troškovi zdravstvene zaštite, dugotrajne skrbi i mirovina, javne financije Malte i dalje se suočavaju s dugoročnim rizicima za održivost. Znatnom porastu predviđenih rashoda povezanih sa starenjem stanovništva uglavnom su uzrok rashodi za mirovine, za koje se prema izvješću o starenju stanovništva iz 2015. očekuje da će se do 2060. povećati za 3,2 postotna boda BDP-a. Neke od nedavno uvedenih mjera vjerojatno će doprinijeti ostvarenju ušteda. Međutim, te uštede vjerojatno neće biti dostatne da se nadoknade sve veći pritisci na rashode i znatno poveća dugoročna održivost. Stoga bi mogle biti potrebne daljnje mjere.
- (9) Malta je predložila nekoliko mjera kako bi se suočila s dvostrukim izazovom mirovinskog sustava, tj. istodobno osigurala održivost sustava i adekvatna mirovinska primanja. Očekuje se da će se mjerama uvedenima u proračun za 2017. umjereno smanjiti rizik od siromaštva za starije osobe i donekle povećati neto stopa zamjene zajamčene minimalne mirovine. Općenito, pokazatelji primjerenosti mirovina i dalje upućuju na to da ima dosta prostora za poboljšanje, među ostalim u pogledu smanjenja velikih razlika u obuhvaćenosti između muškaraca i žena.

- (10) Zagušenje cestovnog prometa postalo je prepreka poduzećima, a s njime povezani vanjski (gospodarski i okolišni) troškovi procijenjeni su na 274 milijuna eura godišnje i očekuje se da će se povećati. Nadalje, emisije stakleničkih plinova iz prometa i dalje se povećavaju te Malta vjerojatno neće ostvariti ciljane vrijednosti emisija za 2020. Malta je donijela ambicioznu nacionalnu prometnu strategiju do 2050. i operativni glavni prometni plan do 2025. U njih su uključene raznovrsne mjere za racionalizaciju uporabe privatnih vozila, promicanje alternativnih rješenja za mobilnost i učinkovitiju uporabu multimodalnih i kolektivnih prometnih sustava. Iako se predviđa da će se tim mjerama postići znatna poboljšanja, i dalje se predviđa da će do 2030. zagušenje rasti, a emisije stakleničkih plinova iz prometa samo će se neznatno smanjiti.
- (11) Financijski sustav privlači znatan broj stranih institucija zahvaljujući, među ostalim čimbenicima, povoljnom poreznom okružju. Malta je jedina država članica koja primjenjuje sustav potpune imputacije oporezivanja društava, a nudi i program povrata poreznih odbitaka. Ima široku mrežu sporazuma o dvostrukom oporezivanju i atraktivan status porezne rezidentnosti za pojedince. Međutim, izazov predstavlja nadzor poduzeća usmjerenih na međunarodna tržišta. Većina aktivnosti financijskog sektora provodi se izvan Malte. U tom je kontekstu Malta pozvala MMF i Svjetsku banku da do kraja 2018. provedu Program procjene financijskog sektora. Osim toga, Malta je stranka odluke EIOPA-e o suradnji tijela za nadzor osiguranja iz siječnja 2017. ESB je na temelju vlastite procjene i nacрта odluke nadležnog tijela Malte za financijske usluge nedavno odlučio povući odobrenje za pružanje bankovnih usluga malog pružatelja usluga internetskog bankarstva koji prikuplja depozite i izvan Malte.
- (12) Unatoč napretku u pogledu učinkovitosti pravosudnog sustava i dalje su potrebna dodatna poboljšanja. Iako je vlada predložila nove mjere o drugoj prilici i nesolventnosti, dugotrajni stečajni postupci i postupci otpusta duga negativno utječu na kvalitetu poslovnog okružja u Malti. Nadalje, okvirom za otpust duga ne predviđa se vremensko ograničenje, pa mu nedostaje pravne sigurnosti. Kako bi se ispravili ti nedostaci, izmjenom Zakona o trgovačkim društvima uvele su se znatne izmjene pravnog stečajnog okvira, poput mogućnosti posredovanja. Potrebno je analizirati učinak tih izmjena.

- (13) Nedostatak radne snage pojavljuje se u raznim područjima, a prilagodba ponude vještina potrebama tržišta rada i dalje je nepotpuna. Znatna udio malteške radne snage još je niskokvalificiran. Iako se razina obrazovanja povećava, stopa ranog napuštanja školovanja i dalje je visoka. Razina osnovnih vještina među mladima još je niska. Unapređuje se pristup i sudjelovanje u cjeloživotnom učenju, uz uključenost poslodavaca, među ostalim za niskokvalificirane radnike, no zbog razmjera tog izazova potrebno je uložiti trajne napore. Očekuje se da će znatna ulaganja u sustav obrazovanja i osposobljavanja polučiti rezultate, osobito ako se u budućnosti mjere nastave primjenjivati ili se poboljšaju. Stopa zaposlenosti u stalnom je porastu, a stopa nezaposlenosti pala je ispod 5 %. Međutim, sudjelovanje na tržištu rada i dalje je među najnižima u Uniji, posebno za starije i niskokvalificirane žene, što upućuje i na to da je još prisutan rizik od socijalne isključenosti za one koji ne posjeduju vještine potrebne za prilagodbu brzim promjenama u gospodarstvu. Stoga je potrebno održati postojeća ulaganja u okviru politike, posebno s pomoću nedavno uspostavljenog Nacionalnog vijeća za vještine, te pomno pratiti daljnja kretanja.
- (14) Komisija je u okviru europskog semestra 2017. provela sveobuhvatnu analizu ekonomske politike Malte i objavila je u izvješću za tu zemlju za 2017. Ocijenila je i Program stabilnosti za 2017. i Nacionalni program reformi za 2017. te mjere poduzete kao odgovor na preporuke upućene Malti u proteklom godinama. Komisija je u obzir uzela ne samo njihovu važnost za održivu fiskalnu i socijalno-ekonomsku politiku u Malti, nego i njihovo poštovanje pravila i smjernica Unije s obzirom na potrebu jačanja ukupnoga gospodarskog upravljanja Unijom pružanjem doprinosa budućim nacionalnim odlukama s razine Unije.
- (15) Uzimajući u obzir tu ocjenu Vijeće je ispitalo Program stabilnosti za 2017., a njegovo je mišljenje⁵ posebno navedeno u preporuci 1. u nastavku,

⁵ U skladu s člankom 5. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 1466/97.

PREPORUČUJE da Malta 2017. i 2018. poduzme djelovanja kojima je cilj:

1. Proširiti opseg analiza potrošnje koje su u tijeku na širi javni sektor i uvesti model javne potrošnje na temelju uspješnosti.
2. Osigurati da nadležne financijske institucije u Malti na nacionalnoj razini provode učinkovit nadzor poduzeća usmjerenih na međunarodno tržište jačanjem suradnje s nadzornim tijelima domaćinima u zemalja u kojima ta poduzeća posluju.

Sastavljeno u Bruxellesu

*Za Vijeće
Predsjednik*
